

कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको सूचना

नेपाल सरकारले जलचर संरक्षण ऐन, २०१७ को दफा ४ तथा ५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायको आदेश जारी गरेको छः-

१. ऐनको दफा ४ को

क) खण्ड (क) को प्रयोजनको लागि देहायका जलचरलाई समात्र, मार्न तथा चोट पुऱ्याउन मनाही गरिएको छः

क्र.सं.	जलचरको स्थानीय नाम	जलचरको वैज्ञानिक नाम	
१	असला	सिजोथोराक्स माक्रोफथालमस	<i>Schizothorax macrophthalmus</i>
		सिजोथोराक्स नेपालेनसिस	<i>Schizothorax nepalensis</i>
		सिजोथोराक्स रारेन्सीस	<i>Schizothorax raraensis</i>
२	कछुवा	हार्डेला थ्रुजी थ्रुजी	<i>Hardella thurjii thurjii</i>
		कचुगा ढोंगोका	<i>Kachuga dhongoka</i>
		कचुगा कचुगा	<i>Kachuga kachuga</i>
		कचुगा स्मिथी प्यालिडिपस्	<i>Kachuga smithi pallidipes</i>
		कचुगा टिटा	<i>Kachuga teeta</i>
		कचुवा टेन्टोरिया फल्लाभिन्टर	<i>Kachuga tentoria flaviventer</i>
		मेलानोचेलिस ट्रिटीजुगा इन्डोपेनिसुलेरिस	<i>Melanochelys tritijuga indopeninsularis</i>
		मरेनिया पिटर्सी	<i>Morenia petersi</i>
		एसपिडिरेटिस ग्यांगेटिकस्	<i>Aspideretes gangeticus</i>
		एसपिडिरेटिस हुरुम	<i>Aspideretes hurum</i>
		चित्रा इन्डिका	<i>Chitra indica</i>
३	घारियल	गेभियलिस गेगेटिकस	<i>Gavialis gangeticus</i>
४	मगर गोही	कोकोडेलस पालुसट्रिस	<i>Crocodylus palustris</i>
५	सोंस (डल्फिन)	प्लेटानिसटा गेगेटिका	<i>Platanista gangetica</i>
६	ओत	लुट्रा लुट्रा	<i>Lutra lutra</i>
		लुट्रोगेल परसपिसिलाटा	<i>Lutrogale perspicillata</i>

ख) खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि देहायका जलचरलाई देहायका माहिनामा कुनैपनि जलमा समात्र, मार्न तथा चोट पुऱ्याउन मनाही गरिएको छः

क्र.सं.	जलचरको स्थानीय नाम	जलचरको वैज्ञानिक नाम	महिना
१	असला	टुण्डे असल (सिजोथोराक्थीस् एग्नेनडलाई) <i>Schizothoraichthys (Regan) anendalai</i>	शरद ऋतुको कात्तिक, हेमन्त ऋतुको मंसिर, शिशिर ऋतुको फागुन र बसन्त ऋतुको चैत महिना
		चुच्चे असला (सिजोथोराक्थीस् इसोसिनस) <i>Schizothoraichthys esocinus (Helckel)</i>	" " "
		चुच्चे असला (सिजोथोराक्थीस् प्रोग्यासटस्) <i>Schizothorax progastus</i>	" " "
		असला (सिजोथोराक्स मोलेसओर्थी) <i>Schizothorax molesworthi</i>	" " "
		चुच्चे असला (सिजोथोराक्स प्लेजिओस्टोमस) <i>Schizothorax plagiosomus</i>	" " "
		असला (सिजोथोराक्स रिचार्डसोनी) <i>Schizothorax richardsonii</i>	" " "
२	सहर	सहर (टोर पुटिटोरा) <i>Tor putitora</i>	बसन्त ऋतुको चैत र वैशाख, वर्षा ऋतुको भदौ र शरद ऋतुको असोज महिना
		सहर (टोर टोर) <i>Tor tor</i>	" " "
३	कत्ले	कत्ले (नियोसिसोकाइलस हेग्जागोनोलेपिस) <i>Neolissochilus hexagonolepis</i>	" " "

- ग) खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि प्रकरण २ मा उल्लिखित जलचरहरू सोही प्रकरणमा उल्लिखित महिनाभन्दा बाहेकका अन्य महिनाका हकमा निम्न बमोजिमको लम्बाइभन्दा सानो अकारकालाई मार्न, समाउन तथा चोट पुऱ्याउन मनाही गरिएको छ र त्यस्तो लम्बाई भन्दा सानो आकारका माछा जाल, पासो वा बल्छीमा परेतापनि जलमा नै छोडिदिनु पर्नेछ।

क्र.सं.	जलचरको स्थानीय नाम	जलचरको वैज्ञानिक नाम	लम्बाई (सेन्टीमिटरमा)
१	असला	ठुण्डे असला (सिजोथोराक्थीस् एणनेनडलाई) <i>Schizothoracichthys (Regan) anendalai</i>	१५
		चुच्चे असला (सिजोथोराक्थीस् इसोसिनस) <i>Schizothoracichthys esocinus (Heckel)</i>	१५
		चुच्चे असला (सिजोथोराक्थीस् प्रोग्यासटस्) <i>Schizothorax progastus (McClelland)</i>	१५
		असला (सिजोथोराक्स मोलेसवर्थी) <i>Schizothorax molesworthi (Chandari)</i>	१५
		चुच्चे असला (सिजोथोराक्स प्लेजिओस्टोमस) <i>Schizothorax plagiostomus (Heckel)</i>	१५
		असला (सिजोथोराक्स रिचार्डसोनी) <i>Schizothorax richardsonii</i>	१५
२	सहर	सहर (टोर पुटिटोरा) <i>Tor putitora</i>	३०
		सहर (टोर टोर) <i>Tor tor</i>	३०
३	कत्ले	कत्ले (नियोसिसोकाइलस हेग्जागोनोलेपिस) <i>Neolissochilus hexagonolepis</i>	२०

- घ) खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि देहायको लम्बाई भन्दा सानो आकारका माछा मार्न, समाउन तथा चोट पुऱ्याउन मनाही गरिएको छ र त्यस्तो लम्बाई भन्दा सानो आकारका माछा जाल, पासो वा बल्छीमा परे तापनि जलमा नै छोडिदिनु पर्नेछ।

क्र.सं.	जलचरको स्थानीय नाम	जलचरको वैज्ञानिक नाम	लम्बाई (सेन्टीमिटरमा)
१	सुतेरा	आइलिया कोलिया <i>Ailia coila (Hamilton)</i>	१५
२	विन्धेर	उमब्लाईसेप्स म्यागोइस् <i>Amblyceps mangois (Hamilton)</i>	५
३	बाम	एम्फिपनअस कुचिया <i>Amphipnous cuchia (Hamilton)</i>	२०
४	कबई	अनाबस टेस्टुडाईनियस <i>Anabas testudineus (Bloch)</i>	५
५	राजबाम	एंगुला बेगालेन्सिस <i>Anguilla bengalensis (Gray)</i>	३०
६	टिकुली	एप्लोकाईलस पन्चाक्स <i>Aplocheilus panchax (Hamilton)</i>	२.५
७	खेसाकी	बाडिस बाडिस <i>Badis badis (Hamilton)</i>	५
८	गोछ	बगारियस बगारियस <i>Bagarius bagarius (Hamilton)</i>	५०
९	फकेटा	बारिलियस बारिला <i>Barilius barila (Hamilton)</i>	७.५
१०	फकेटा	बारिलियस बर्ना <i>Barilius barna (Hamilton)</i>	७.५
११	जलकपुर	बारिलियस जलकपुरेई <i>Barilius jalkapoorei (Shrestha)</i>	१०
१२	फकेटा	बारिलियस टिलियो <i>Barilius tileo (Hamilton)</i>	१०
१३	फकेटा	बारिलियस भग्ना <i>Barilius vagra (Hamilton)</i>	५
१४		बाटसियो बाटसियो <i>Batasio batasio (Hamilton)</i>	२.५
१५	बाधी	बोटिया आल्मोसेयी <i>Botia almorhae (Day)</i>	७.५
१६	बाधी	बोटिया लोहाचाटा <i>Botia lohachata (Chandari)</i>	५
१७	रातोमाछा	क्यारसियस क्यारसियस <i>Carassius carassius (Linnaeus)</i>	१०
१८	भाकुरा	कत्ला कत्ला <i>Catla catla (Hamilton)</i>	२०
१९	पउवा	चाका चाका <i>Chaca chaca (Hamilton)</i>	५
२०	पत्थर चाटी	चगुनियस चागुनियो <i>Chagunius chagunio (Hamilton)</i>	१५
२१	चना	चन्दा नामा <i>Chanda nama (Hamilton)</i>	२.५
२२	चना	चन्दा रागां <i>Chanda ranga (Hamilton)</i>	२.५
२३	भैरा	चान्ना मारुलियस <i>Channa marulius (Hamilton)</i>	२५
२४	हिले	चान्ना स्टेवर्थी <i>Channa stewartii (Playfair)</i>	७.५
२५	सौरा	चान्ना स्ट्याटस <i>Channa striatus (Bloch)</i>	२५
२६	नैनी	सिराईनस भ्रिगला <i>Cirrhinus mrigala (Hamilton)</i>	२०
२७	रेवा	सिराईनस रेवा <i>Cirrhinus rewa (Hamilton)</i>	१५
२८	मुंग्री	क्लारियस बाक्टेकस <i>Clarias batrachus (Linnaeus)</i>	१५
२९	जलकपुर	क्लूपिसोमा गौरा <i>Clupisoma garua (Hamilton)</i>	१५
३०	खेसारा	कोलिसा फासियाटस <i>Colisa fasciatus (Bloch & Schiender)</i>	७.७

३१	जेन्ना मेजिना	डानियो रेरिईयो	<i>Danio rerio (Hamilton)</i>	२.५
३२	डेदवा	इलोमस डेन्डिकस	<i>Esomus danricus (Hamilton)</i>	२.५
३३	बचवा	युट्रोपीईक्थिस भचा	<i>Eutropiichthys vacha (Hamilton)</i>	१५
३४	गेम्बुसिया	गेम्बुसिया एफिनिसपातुरिलिस	<i>Gambusia affinisparturelis (Baird)</i>	२.५
३५	बुदुना	गारा एनानडेलाई	<i>Garra annandali (Hora)</i>	५
३६	बुदुना	गारा गोटाईला	<i>Garra gotyla (Gray)</i>	७.५
३७	कॉडि	लीप्टोथोरैक्स टेलचिड्डा	<i>Glyptothorax telchitta (Hamilton)</i>	५
३८	सिधे	हेटेरोपोनियटिस फोसिलिस	<i>Heteropneustis fossilis (Shrestha)</i>	१०
३९	थेड	लावियो आङ्ग्रा	<i>Labeo angra (Hamilton)</i>	१०
४०	थिल्के	लावियो बोगा	<i>Labeo boga (Hamilton)</i>	१०
४१	कालवासु	लावियो कालवासु	<i>Labeo calbasu (Hamilton)</i>	२०
४२	रोहु	लावियो कोइरुलिइस	<i>Labeo caeruleus (Day)</i>	१०
४३	गुद्री	लावियो डेरो	<i>Labeo dero (Hamilton)</i>	१०
४४	गुद्री	लावियो डाओचिअलस	<i>Labeo dyocheilus (McClelland)</i>	२०
४५	कुर्सी	लावियो गोनिअस	<i>Labeo gonius (Hamilton)</i>	२०
४६	सिद्रे	लावियो एन्गुसिया	<i>Labeo angusia (Hamilton)</i>	२०
४७	रोहु	लावियो रोहिता	<i>Labeo rohita (Hamilton)</i>	२०
४८	लटा	लिपिडोसिफालिथिस न्प्लेनसिस	<i>Lepidocephalichthys nepalensis (Shrestha)</i>	२.५
४९	गैची	म्याक्रोनेथस एक्कुलियटस्	<i>Macrognathus aculeatus (Bloch)</i>	७.५
५०	बाम	मस्ट्रासिम्बलस् अर्माटस्	<i>Mastacembelus armatus (Hamilton)</i>	७.५
५१	काठेगैची	मस्ट्रासिम्बलस् पन्कटेटस्	<i>Mastacemballus punctatus (Lacepede)</i>	७.५
५२	कान्ती	मिस्टस ओआर	<i>Mystus oar (Hamilton)</i>	२५
५३	कान्ती	मिस्टस् सिनगाला	<i>Mystus seenghala (Sykes)</i>	१५
५४	टेंगरा	मिस्टस् भिड्राटस्	<i>Mystus vittatus (Bloch)</i>	२.५
५५	ढाले	नान्दस नान्दस	<i>Nandus nandus (Hamilton)</i>	५
५६	गडेला	निमाकाईलस् विभानी	<i>Nemacheilus bevani (Gunther)</i>	२.५
५७	गडेला	निमाकाईलस् बोटिया	<i>Nemacheilus botia (Hamilton)</i>	२.५
५८	गडेला	निमाकाईलस् रुपीक्ला	<i>Nemacheilus rupicola (Hora) rupicola</i>	२.५
५९	थोलही	नोटोप्टेरस नोटोप्टेरस	<i>Notopterus notopterus (Pallas)</i>	१०
६०	पवना	ओम्पाक बिमाक्यूलेटस्	<i>Ompak bimaculatus (Bloch)</i>	१५
६१	गुद्री	ओस्टिओब्रामा कोटियो	<i>Osteobrama cotio (Hamilton)</i>	२.५
६२	चेलवा	अक्सिगास्टर बाकेइला	<i>Oxygaster bacaila (Hamilton)</i>	७.५
६३	कत्रे	सियूडोइकाइनियस् सलकाटस्	<i>Pseudoecheneis sulcatus (Hamilton)</i>	७.५
६४	पटासी	सियूडोटोपिअस् एथिरिनोइडस्	<i>Pseudotropius atherinoides (Bloch)</i>	५
६५	जलकपुर	सियूडोटोपिअस् मरिअस्	<i>Pseudotropius murius (Bloch)</i>	१५
६६	तिते	सीइलोरार्ईनकअस् सियूडोइहिनिडअस्	<i>Psilorhynchus pseudoechinus (Mennon & Dutta)</i>	५
६७	तिते	सीइलोरार्ईनकअस सुकाटिइओ	<i>Psilorhynchus sucatio (Hamilton)</i>	५
६८	पोथी	पून्टियस एपोगन	<i>Puntius apogon (Valancies)</i>	५
६९	करंगी	पून्टियस चिइलिनोइड	<i>Puntius chilinoid (McClelland)</i>	१०
७०	पोथी	पून्टियस टिक्टो	<i>Puntius ticto (Hamilton)</i>	५
७१	रिता	रिता रिता	<i>Rita rita (Hamilton)</i>	३०
७२	भोला	साईएयना कोइटर	<i>Sciaena coitor (Hamilton)</i>	१०
७३	चेण्टी	सेमीप्लोनिस् सेमीप्लोनिस्	<i>Semiplones semiplones (Hamilton)</i>	१०
७४	रेवा	साइकामुगिल कासकासिया	<i>Sicamugil (Hamilton) cascasia</i>	२.५
७५	कात्रे	शिसोर राब्डोफोरिस्	<i>Sisor rhabdophores (Hamilton)</i>	५
७६	फोक्या	टेटाडन् कुटकुटिआ	<i>Tetradon cutcutia (Hamilton)</i>	२.५
७७	बुहारी	वालोगो अट्टु	<i>Wallago attu (Schnieder)</i>	२०
७८	चुच्चे बाम	जेनेन्टोडन क्यान्सिला	<i>Xenentodon cancila (Hamilton)</i>	७.५

तर अनुसन्धान प्रयोजनको लागि नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीको अनुमति लिएर उल्लिखित आकार भन्दा सानो माछा मार्न वा समाउन सकिनेछ।

२. ऐनको दफा ५ को प्रयोजनको लागि देहायको स्थानमा कुनै पनि प्रकारको जलघरलाई समात्र, मार्न तथा चोट पुऱ्याउन मनाही गरिएको छः-

- क) सप्तकोशी नदीको कोशी व्यारेजको एक किलोमिटर तल र माथि दुवै तर्फको जलमा,
- ख) सप्तगण्डकी नदीको गण्डक व्यारेजको एक किलोमिटर तल र माथि दुवै तर्फको जलमा,
- ग) सार्वजनिक तालमा खोला मिसिने स्थानबाट एकसय मिटर तल र दुईसय मिटर माथि सम्मको जलमा,
- घ) फेवातालको बाराही मन्दिरदेखि रत्न मन्दिर दरबारसम्मको जलमा,
- ङ) जलश्रोत विकास सम्बन्धी आयोजना संचालनका लागि स्थायी प्रकृतिको बाँध बाँधिएकोमा त्यस्ता बाँध रहेको स्थानको एकसय मिटर तल र माथि दुवै तर्फको जलमा,
- च) कुनै पनि नदी वा खोलाको पानीलाई पुरै मात्रामा अर्कोतर्फ लगेको (दुवाली छेकेको) स्थानमा।

आज्ञाले,
कीर्ति बहादुर चन्द
नेपाल सरकारको सचिव